

A D N O T A T A  
A D  
**S C O T O R V M**  
**A N T I Q V I T A T E M,**

Eorumque in Britanniam ex Hibernia alterum trajectum  
duce Reuthari, quem Beda Reudam vocat.

*Anct. ROBERTO GORDONIO.*



On erat necesse, de nostra antiquitate, regni primordiis, & in hanc insulam immigratione, longum sermonem instituere, cum maxima earum rerum pars, multis saeculis à nobis semota (sicut multarum aliarum gentium) caligine testa lateant, & velut fluviorum scaturigines, ita & gentium origines, tenues, obscuræ, lapsò demum tempore innescunt. Aliter se res nostræ habent, cum majores nostri, uno eodemque tempore magno numero ex Hibernia in hanc insulam transvecti, statim à principio sub Regibus fuere, statim Reipublicæ formam habuere. Neque erat mihi necesse in hæc tam anxie inquirere, nisi Angli historici nobis quondam ex quotidianis dissidiis (ut vicinis gentibus saepe usu venit) infesti, nostrum adventum in ea tempora conjiciunt, quibus Saxonæ, unde illi orti, ad Pictos & Scotos finibus provincialium Britonum arcendos ab illis evocati sunt. Neque hæc omnia tanti erant, ut de iis gravis controversia institueretur, cum jam nobis cum illis in unum imperium coaliatis, lingua, religione, moribus, satis bene conveniat, & multa in nos, studio partium, impudenter & contra rerum fidem prolata, retractaverint, quicunque in hisce studiis super vulgum sapiunt. At cum quamplurima de hisce rebus scripta à quibusdam, iisque non minimis, sed qui familiam ducunt, latine edita ad exterios emanaverint, afferenda nostra erant, aut vadimonium deserendum.

Primum illis ludibrio fuit de Scota & Gathelo vetus narratio, quam nobis afferere, aut deferere non est animus, certe non video quomodo testibus idoneis fulciri possit, nisi fides sit chronographis nostris, qui semper hinc exordia sumpsere, quos omnes in eo suspectos

*Vt regnum  
nostrum fi-  
duciarium  
& benefi-  
ciarium  
illorum re-  
gam fuisse.*

*Scotia.*

iri non dubito, cum eorum antiquissimi tanto temporum intervallo, ab iis saeculis, quibus hæc gesta sunt, absuerint. At detur antiquitati venia, cum non solum nostri in his peccaverint; in hunc censum venient Franci, Dani, Swedi, Hispani, & multæ aliae Europææ gentes, quibus ante renatas literas idem vitii. & si vetera consulamus, jam Diodorus Siculus, jam Herodotus pudent Græcorum origines, quorum quotusquisque non à Diis prognatus, quæ quamquam in suis habeantur, historici illi ex earum gentium monumentis exscripterant, quæ illæ tum vera de se credebant. & quamquam his omnibus jure merito nunc exilium indicatum sit, credibile est, nostros historicos rudibus saeculis hinc sibi modulum sumpsisse, præcipue vero ad viciniæ imitationem. Brutum Britannicum, ejusque fabulam, illis animos fecisse non inanis suspicio est, ne nostri in postremis haberentur, quam ante annos quadringentos à Galfredo Arturio cum, aut à Cambro Britannis suis acceptam, latine, ut tempora illa ferebant, translatam, editamque illo ipso tempore doctorum & fide dignorum hominum censura notavit. Unde mirari liceat eruditissimum, & omnis antiquitatis scientissimum virum, Guilielmum Cambdenum, tantum non adfuisse patronum, qui diserte fatetur, se ingenii nervos ad eam stabilieram adhibuisse, sed frustra: nolle se tamen ei præjudicium adferre, sed intactam relinquare.

Idem, dum nostram antiquitatem acriter convellit, & in hoc certe, non uno loco omnes ingenii nervos intendit, majores nostros, ante inclinationem imperii Romani, hoc est paulum ante Saxonum adventum, quidem anno Christi 449 huc appulerunt, nullas in hac insula sedes tenuisse, & paulo ante illa tempora, nostrum nomen primum orbi innotuisse contendit. At si gentium origines, & antiquitas ex Romanorum de iis notitia pendet, Deus bone! quot illustres gentes patria sua per mul-

A ta